Contra. Infectio originalis ꝓsistit in resistētia carnis ad animam: hec autem resistētia precipue in actu gratiue sentit. ergo ipsa maxime infecta est. ¶ Ꝑ. illō qō est causa alicuius maxime pricipat illud: sz generatiua est causa infectionis originalis: qz p actū eius traducit. g ipsa maxime infecta est.

Respondeo dōm. q infectio originalis pcti trib⁹ attribuit: qz iter ptes aie attribuit grātiue: z iter sensus tactui: z iter vires appetitiuas attribuit ꝓcupiscibili. cui⁹ est rō: qz originale pctm ē nature: vt dictū est: vñ infectio ei⁹ ad illas potētias pncipalr ptinet q aliquē ordinē hāt ad actū quo nā traducit: act⁹ aūt ille duo hz. s. subaz act⁹ z delectationē: delectatio aūt ad sensum tact⁹ ptinet: suba vo act⁹ vtuti generatiue attribuit: sic exequēti: sed vtuti ꝓcupiscibili sic impanti: qz eius est tēdere in id qō est ꝓueniēs: z delectabile fm sensum. z iō diuersis rōnibus his trib⁹ virib⁹ talis infectio pcipue ascribit.

Ad primum ergo dōz. q pctm actuale qō ꝓsistit i actu ei⁹ q peccat: z volūtate nō pōt eē in illa pte que rōni nō obedit: nihil tm phibet qn in illa pte que pn^m nālis opationis est infectio nature saluet. ¶ Sciēdum tm est q ēt actuale peccatū in grātiua esse dr: nō qdē sicut in subiecto: sed mālr: incētū. s. ꝓcupiscibilis actū grātiue impat. ¶ Ad 2^m dōz. q infectio grātiue est infectio nāe vñ nō oz q ex ea relinquat infectio pcti p actū eius i psona generāte: sed soluz in psona grātata. ¶ Ad 3^m dōm: q in sensualitate ēt est infectio incētū ordinat z disponit act⁹ grātiue: sed in grātiua est imediate fm q ipsa est imediatū pncipiū traductionis nature: sed vez est q infectio fomitis in sensualitate pncipalius: ostēdit fm q infectio nature redūdat in infectione psone p actuales ꝓcupiscentias. ¶ Ad 4^m dōm. q infectio est in essentia aie: sicut in p subo: sed in grātiua: sicut in cuius actu pcipue manifestat: essentia eni nō est pncipiū actus: nisi mediāte aliqua potētia. vnde sic ex infectione actus nō dicit essentia esse infecta: sicut hic de infectiōe loqmur. ¶ Ad 5^m dōm. q generatiue ascribit: z originalis z actualis peccati infectio. Originalis quidē inquātum est pncipiū actus nālis quo natura traducit: sz actualis fm q habet aliquos actus exteriores ad generationez ordinatos: qui ad virtutem motiuā sensitiuā pertinēt: z qz nutritiua similr quosdā tales actus habet vt apponere cibum ori: masticare: z delectationem sentire: z hō. ideo sibi etiā actualis infectio attribuit quasi materialr: non autem originalis: qz ipsa non est pncipiuz illius actus quo natura traducit: nisi remote inquātum generatiue deseruit: augmentatiue vo nulla infectio attribuit: quia nec ad actum naturalis ppagationis ordinatur: nec iterū habet act⁹ exteriores qui p motū sensitiue ptis expleant.

¶ Expositio textus.

A **B quod** dici pōt ꝛc.) Sciēdum q magister hoc solut negādo vtrāq partē. s. q illa infectio non est culpa: nec pena: sed defectus quidā: z dicit de feruore coitus parentum causari: non sicut ex per se causa: sed sicut ex signo cause. (Et que feditas maior esse videtur ꝛc.) videt hoc esse falsum. qz sic originale magis abundaret in filio q̃ in patre. ¶ Sed dōz q hoc intelligit quātum ad istum actū tantū: qui quidē ppter cōcupiscentiam in generāte nō est nisi infectio penalis: sed in genito est infectio culpe: nō autez maior q̃ fuerit i patre fm q ex alio genitus fuit. (Iniquitatibus ꝓceptus sum ꝛc.) hoc nō deferendum est ad iniquitatem cōcipiētis qui sine omni peccato actualicōcipere potest: sed ad iniquitatē originalem concepti: que vtrum sit vna vel plures: z quare pluraliter dicatur infra dicet. 33. dist.

¶ Quomodo originale peccatū dimittatur i baptismo: cuz postea sit illa ꝓcupiscētia que dr originale peccatum. ¶ Dist. XXXII.

Quoniam supra dictum est originale peccatū esse vicium ꝓcupiscētie: assignatūq est quomodo a parentibus trahat: z originale dicat: sup est inuestigare quomodo in baptismo dimittat: cum etiam post baptismuz remaneat ꝓcupiscētia: que añ fuerat. vnde videt: vel peccatū originale non esse concupiscētiā: vel nō remitti in baptismo. Manet q̃ppe. vt ait aug. in corpore mortis huius carnalis concupiscentia: cuius vitiosis desiderijs non obedire pcipimur: que tm ꝓcupiscētia quotidie minuit in pficientib⁹ z continētib⁹. Sed lz remaneat cōcupiscentia post baptismuz: non tm dñatur z regnat sicut ante: imo per grām baptismi mitigatur z minuitur: vt post dñari non valeat: nisi qs reddat vires hosti eundo post cōcupiscentias: nec post baptismū remanet ad reatū: qz non imputatur in peccatū: sed tm pena peccati est: añ baptismum vo pena est z culpa.

¶ Qz originale pctm duob⁹ modis dimittitur. s. extenuatione sui z solutione reatus.

Duplici ergo rōne pctm dr dimitti in baptismo: qz per grām baptismi vicium ꝓcupiscētie debilitatur atq̃ extenuatur: ita vt iam nō regnet: nisi cō sensu reddātur ei vires: z qz reat⁹ ipsi⁹ soluitur. Unde aug. in lib. de baptismo par. Grā per baptismum id agitur vt vet⁹ homo crucifigatur z corp⁹ peccati destruatur: non vt in ipsa viuente carne cōcupiscētia respersa z inata repēte absumatur: z nō fit: sz ne obsit mortuo que ierat nato. Nā si post baptismū vixerit in carne hz concupiscentiā cuz qua pugnet: eāq̃ adiuuāte deo superet: si tamen non in vacuum grāz eius suscepit. Non vtiq̃ hoc prestatur in baptismo: nisi forte miraculo ieffabili creatoris: vt lex peccati que est in membris: prorsus extinguatur z non fit: sed vt quicquid mali ab homine factuz dictum cogitatumq̃ est: totuz aboleatur: ac velut factum non fuerit habeatur. Ipsa vo cōcupiscētia soluto reatus vinculo: quo per illā dyabolus animā retinebat: z a suo creatore separabat: maneat i certamine. Ecce hic aperte ostēdit ea rōne dimitti in baptismo: nō quia non remaneat post baptismum. sed qz reatus in baptismo aboletur. Deinde ipse ostendit eo modo etiā dimitti: qz baptismi grā concupiscentia ipa mitigatur z minuitur in eodem lib. ita dicens.

Lex carnis quã apl's appellat peccatum cum ait. Non regnet peccatũ in vr̃o mor. cor. nõ sic manet in mẽbris eor̃: q ex aq̃ ⁊ spũ renati sũt: tãq̃ nõ sit eis fcã remissio: vbi oio plena fit remissio peccator̃: ꝫ manet in vetustate carnis tãq̃ suparũ ⁊ pemptũ: nisi illicito ꝯsensu quodãmõ reuiuiscat: ⁊ in regnũ ꝓpriũ dñationẽq̃ reuocet. Hic apte insinuat in baptismo ꝯcupiscẽtiã debilitari: exquo ⁊ dr̃ dimitti: ñ soluz iõ qr̃ reat⁹ ibi absoluit quẽ remissionis modũ alis ẽt plib⁹ restimõijs scriptura edocet. Ait eni Aug. ꝯ iulianũ. Lex q̃ i tenebris ẽ: viciũ carnis ẽ qõ ex pẽa pcti ⁊ extraduce mortis ꝓuẽit. Sz lex ista q̃ ẽ i mẽbris remissa ẽ i regñatiõe spũali: ⁊ manet in carne mortali: remissa ẽ: qr̃ reat⁹ solutus ẽ sacr̃o: quo renascũt fideles. Manet ãt: qr̃ opat desideria ꝯ q̃ dimicãt ⁊ fideles. Idez i fmõe quodã d̃ ꝯcupiscẽtia carnis. Per grãz baptismatis ⁊ lauacr̃ regñatiõis solut⁹ ẽ ⁊ ipe cõcupie reatus: cũ quo eras natus: ⁊ qcqd antea cõsensisti male ꝯcupiscẽtie siue cogitatiõe: siue locutiõe: siue actiõe. Idẽ i libro de nuptijs ⁊ ꝯcupia. Cõcupiscẽtia carnis lz i regeneratis iã nõ deputet i pctũ: q̃cũq̃ tũ ꝓples nascit obligata ẽ origiali pctõ. Itẽ dimittit concupia carnis i baptismo nõ vt nõ sit: ꝫ vt nõ iputetur in pctũ. Hoc ẽ. n. nõ hr̃e pctũ ⁊ non eẽ reũ pcti. Quo mõ ꝗ alia pctã ꝑtereũt actu ⁊ remanent reatu vt homicidiũ ⁊ filia: ita ecõuerso fieri ꝑt vt concupia ꝑtereat reatu ⁊ remãeat actu. Ex ꝑdictis euidenter mõstratur quomodo pctũ originale i baptismo remittatur.

¶ De feditate quam caro ex libidine ꝯrit coit⁹ vtrum in baptismo diluatur.

Solet ãt hic q̃ri vtr̃ ẽt ipa caro in baptismo ab illa feditate purget: quã in cõceptiõe ex concupia libidinosa ꝯrit. Quibusdã vr̃ q̃ sic ania a reatu purificatur: ita ⁊ caro ab illa pollutiõe purgatur: vt sic duob⁹ cõplet ministeriũ baptismi. s. aq̃ ⁊ spũ: ita hi duo purgentur aia. s. a reatu: ⁊ caro ab illa cõtagione: qõ qdẽ ꝓbabile ẽ. Alij vo putãt tũ aiam ibi mundari: carnẽ vo nõ ab illa feditate purgari. si vo remanet illa feditas vsq̃ ad ꝓcreatiõem filior̃: q̃ fit in concupiscẽtia carnis. vr̃ nã carnis magis ac magis corrũpi: ⁊ magis vr̃ corrupta caro ꝓpis q̃ parentis. qr̃ de carne pollutionez quã hũit a cõceptu retinenti trahitur polluta: ⁊ i concupiscentia cõcipitur: vñ ⁊ polluitur: ⁊ ita ex duplici causa cõtaminatur. Vñ maior vr̃ pollutio carnis i ꝓple q̃ fuerit in parente. Ad qõ illi dicũt: qr̃ lz caro prolis ex carne feda seminetur: ⁊ in cõcupiscentia concipiat: nõ tũ feditatẽ maiorẽ trahit q̃ caro vñ seminatur habuit. Quãuis ẽt si feridior atq̃ imũdior sit caro ꝓpris: ⁊ iõ magis corrupta q̃ caro parentis: nõ tũ vt aiunt: fit ꝑ iudiciũ vitatis: qr̃ nec absurdũ eẽ dicũt: nõ carnis nã magis i posteriorib⁹ corrupta trahat neq̃ ex ipa magis corrupta aia magis ficitur.

¶ Ex quo auctore sit illa concupiscentia: deo vel alio.

Preterea q̃ri solet. vtrum concupiscẽtia q̃ post baptismum remanet: ⁊ tantum penalitas est. ante baptismũ vo pẽa erat ⁊ culpa: ex deo auctore sit: vel ex alio Ad qõ breuiter rñdentes dicimus: qr̃ inquãtũ pena ẽ deum hz auctorem: inq̃tuz vo culpa ẽ diabolum siue h oiem hz auctorem.

¶ Qua iusticia aie munde ex creatiõe illud peccatum imputetur: cũ nõ possit vitare.

Solet ẽt q̃ri q̃ iusticia reneat illo peccato aia innocẽs a deo creata: cũ non sit in ptãte sua illud vitare. Nõ enim ꝑ libex̃ar. illud cõmittit: qr̃ nõ prius est aia q̃ illi pctõ ẽ obnoxia. Ad hoc qdaz dicũt iõ illã aiam reã eẽ illi⁹ pcti: lz munda a deo sit creata: qr̃ cũ infũditur corpi cõdelectatur carni ex quo pctũ ꝯbit. Qõ si eẽt: iã non originale sed actuale diceretur. Potius ꝗ iõ recte põt dici: illi iputari aie illud pctũ qõ ex corruptiõe corporis ineuitabilr̃ trahit: qr̃ vt ait Aug. in lib. de ciuitate dei. Nõ fuit corpis corruptio q̃ aggrauat aiam cã primi pcti: ꝫ pẽa. Nec caro corruptibilis aiam peccatricem fecit. sed peccatrix anima carnẽ corruptibilẽ fecit.

¶ Utr̃ illud pctũ sit volũtariũ vel necessariũ.

Illud ẽt nõ imerito q̃ri põt vtr̃ pctũ originale debeat dici volũtariũ vel necessariũ. Et necessariũ põt dici: qr̃ vitari nõ ꝑt. Vñ ꝓpha. De necessitatibus meis erue me. Et volũtariũ nõ incongrue appellatur: qr̃ ex volũtate primi hois ꝓcessit. Unde Aug. in. i. lib. retractationum oñdit dicẽs. Illud qõ in puulis dr̃ originale pctũ cuz adhuc nõ vtãtur lib. ar. voluntatis: non absurde vocatur volũtariũ: qr̃ ex pria hois mala voluntate ꝯctum: fctũ ẽ quodãmõ hereditariũ.

¶ Quare deus aiam corpi coniũxit sciens eam inde maculari: ⁊ ideo dãnari.

Sed vo q̃ritur: cur deus q̃ fecit animaz ipaz sine macula: ⁊ scit eam ex corporis coniunctione maculam peccati cõrabere: ⁊ aliquando ante baptismuz

seiungi ab ipso corpe: ⁊ sic dãnari: eã corpi cõiungit. Rndem⁹ ex alitudie indicio⁊ dei id ꝓuenire: nec iniuste hoc a deo fieri. Ipe eni non incõgrue humane ꝯditionis modũ quẽ a prinꝯcipio istituit: lz pcta boium interceſſerint ſine mutatione cõtinue ſeruat: corpa de mã principio ſine vitio fcã fingẽs: aiaſq; de nihilo creãs corũq; cõiũctione hoiem pficiẽs. Cũ igr vtraq; bois nã a deo ſine vicio ſit inſtituta: licz a ſe pctõ ſit viciata: non iõ imutabilis de⁹ humane ꝯditiõis primariaz legẽ mutare debuit: ſiue ab hominum multiplicatione deſiſtere.

¶ An anima ſit talis qualis a deo creatur.

Hic a qbuſdã q̃ri ſolet. vt⁊ ania talis ſit añ baptiſmum q̃lis a deo creatur. Qõ non eẽ probare conãtur ꝶ mõ. aia in corpe creatur: in cui⁹ ꝯiunctiõe pctõ maculatur: q̃z cito igr ẽ pctũ hz: nec pri⁹ fuit q̃z pctũ habuerit. Nõ ẽ igr talis q̃lis a deo creatur. Creatur.n.a deo inocẽs ⁊ ſine vicio: ⁊ nũq̃z talis ẽ. Ad qõ dici p̃t: qr nõ oino talis ẽ q̃lẽ eã de⁹ fecit. Deus.n.eã bonã fecit: ⁊ bonitatẽ ei ſine corruptione indidit: ⁊ dr illa nãlis bonitas quã i creatiõe a cõditore ſuſcepit. quã bonitatẽ p pctũ penit⁹ nõ amiſit: ꝫ viciatã habuit: quã de⁹ tũ ſine vicio fecit. Si.n.res bõa nõ eẽt aia: in ea malũ eẽ negret cũ nõ poſſit maluz eẽ niſi i bono: vt p⁹ dicetur. Nõ igr oio tal ẽ aia q̃lis ẽ a deo creata. Sic qs pollutas bñs man⁹ non tale habuit pomum quale ego dedi mundis manibus. ego enim dedi mundum.

¶ An aie ex creatiõe ſint eq̃les i donis nãlib⁹.

Illud quoq; nõ incõgrue q̃ri ſolz: vt⁊ oẽs aie ex creatõe equales ſint: an alie alijs excellẽtiores. Plurib⁹ non irrõnabiliter vr q̃ ex ipſa creatõe alie alijs excella⁹ t in naturalib⁹ donis: vt in eẽntia. alia alijs ſit ſubtilior ⁊ ad intelligenduz memorandũq; babilior: vtpote acutiori ingenio ⁊ pſpicaciori intellectu p̃dita. Quod nõ ꝓbalr dr cum in angelis ita fuiſſe conſtet: ⁊ lz naturalibus donis alie pre alijs polleant: tamen añ baptiſmũ a corpore diſcedentes parem penam: ⁊ poſt baptiſmum ſtatim equalem coronam ſortiuntur: quia ingenij acumen vel tarditas p̃mium vel penam in futuro nõ collocat.

¶ Diuiſio textus.

Oſtq̃z oſtendit qualiter originale peccatum trahatur a parentibus. Dic oñdit qualr per baptiſmum dimittatur: ⁊ diuiditur in ꝓtes duas. In prima oſtẽdit ꝓm quid originale in baptiſmo tollatur: ⁊ ꝓm quid maneat. In ſcõa inquirit que ſit cauſa illius cõcupiſcẽtie que per baptiſmũ nõ tollitur: ſed p⁹ baptiſmuz manet. ibi. (Preterea ſolet q̃ri vtrũ concupiſcẽtia ⁊c.) Prima diuidit i duas. In pria oñdit q̃o p baptiſmũ origiale remittat quantũ ad aiam. In ſcõa ingrit vt⁊ ẽt purgetur hõ a feditate carnis. ibi (Solet q̃ri vt⁊ ipa caro ⁊c.) Prima diuiditur in tres. In pria mouet dubitatiõem. In ſcõa ponit ſolutiõem oñdẽs q̃ duob⁹ modis originale dr. ibi. (Sed lz remaneat ꝯcupiſcẽtia ⁊c.) In tertia modos magis explicat ⁊ auctoritatib⁹ confirmat. ibi (Multiplici ro rõne ⁊c) Et prio oñdit q̃ originale pctũ p baptiſmũ ſolui dr: inq̃tũ reat⁹ eius tollitur. zo q̃ ſolui dr: inq̃tũ ꝯcupiſcẽtia ipa mitigat ibi. (Deide idẽ ipſe oñdit ⁊c.) (Preterea ſolet q̃ri ⁊c.) Dic iquirit: vt⁊ concupiſcẽtie remanẽtis poſt baptiſmũ de⁹ ſit cã: ⁊ ꝯcupiſcẽtia illa ſil cũ reatu ⁊ infectiõe macule trahat. Ideo circa hoc tria facit. Primo ingrit vt⁊ illius ꝯcupiſcentie de⁹ ſit actor. Scõo ingrit vtrũ dine iuſticie hoc ꝯueniẽs ſit vt prio pctõ parẽtis natus reatum pene incurrat ibi. (Solet ẽt q̃ri) Tertio ingrit q̃o diuinã ſapiam deceat vt eius opus. ſ. aia ſtatim in ſua creatiõe inficiatur. ibi. (Si vero queritur ⁊c.) ¶ Circa ſcõam duo facit. Prio determinat p̃ncipalẽ queſtionẽ. ⁊ qr reatus ſegtur voluntariũ in pctõ ſine quo nullus ad penã obligat. Ideo ſcõo oñdit quomõ originale pctũ neceſſariũ ⁊ volũtariũ dici poſſit. ibi. (Illud ẽt ñ immerito ⁊c.) ¶ Circa tertiũ tria facit. Prio oñdit quomõ dinã ſapiam deceat hoc q̃ania ſtatim macula originali inficitur ex corpis ſui ꝯiunctiõe Scõo ingrit vt⁊ aia aliq̃ in ſui puritate permaneat q̃lẽ deus creauit an ſtatim in primordio ſue creatiõis maculetur: ibi (Hoc a quibuſdã queri ſolet ⁊c.) Tertio ingrit ſuppoſito q̃ nõ: vt⁊ vna aia alteri ex ipa ſui creatiõe i bonitate naturali p̃feratur. (Illud ergo nõ incongrue queri ſolet ⁊c.)

Queſtio I.

Hic ẽ dupler q̃ſtio. Prio quomõ per baptiſmũ originale diuinitus tollatur. zo de cã ei⁹. vtrũ ẽt ſimiliter diuinit⁹ hoc fit q̃ hõ originale incurrat. ¶ Circa primũ querunt tria. Primo vtrum culpa originalis per baptiſmũ ſoluat. Scõo vtrũ pena originalẽ culpã conſequens p⁹ baptiſmũ remaneat. Tertio vt⁊ originalis concupiſcẽtia i quibuſdã maior ⁊ in quibuſdã minor inueniatur.

¶ Ut⁊ pctũ originale tollatur p baptiſmũ. I.

Ad primum ſic pceditur. Ur q̃ per baptiſmum originalis culpa nõ tollat. Priuatio.n.nõ tollit niſi habit⁹ oppoſit⁹ reſtituat: ſed originalis iuſticia cui⁹ priuatio ẽ originale pctũ p baptiſmũ non reſtituit cũ nõ remaneat ꝓbit⁹ ordo iferior⁊ viriũ ad rõnẽ. q̃ nec origiale pctũ p baptiſmũ tollit. ¶ P. i baptiſmo ẽ duplex res. vna q̃ ẽ res ⁊ ſignũ. ſ. caracter: ⁊ alia q̃ ẽ res tũ. ſ. gra: ſi q̃ baptiſm⁹ pctũ origiale delet: aut ꝶ erit virtute caracteris quẽ imprimit: aut virtute gre quã cõfert: ſi virtute caracteris: cũ igr caracterẽ ꝯſequntur etiaz ficte accedẽtes: ſequeret q̃ eis ẽt originalis culpa dimittere: ⁊ ſic aliquis i mortali exñs peccato: a culpa aliqua purgaretur: quod eſt inconueniẽs. ſi ãt virtute gre: gra ãt poſt baptiſmum frequenter per peccatum mortale amittitur: ergo oporteret q̃ originale per quodlibet ſequens mortale rediret: ſed peccatum originale nõ niſi p baptiſmum poteſt purgari. ergo oporteret q̃ quandocunq; aliquis de peccato mortali pniam agit ſiml ẽt contra pctũ originale baptizaret. ¶ Preterea. ſicut ſe habet actus i peccato actuali vt materialiter deformitati ſubſtãs: ita etiã concupiſcentia in orginali: vt ſupra dictum ẽ: ſed nõ

pōt eē q̄ deformitas pcti tollatur manēte actu peccati: qz tales act⁹ sūt g bñ fieri nō pñt. g̃ z manēte tali concupiscentia nō pōt originalis culpa dēleri. ¶ Si dicatur q̄ manet intēsa sz diminuitur. ¶ Contra. Magis z minus nō diuersificant spēm: sed pena z culpa noiant diuersas spēs mali: g̃ nō pōt eē vt intēsa ꝛcupiscētia sit culpa z remissa sit tñ pēa. ¶ P. si dicatur q̄ nō soluitur nisi quātū ad reatū. ¶ Cōtra. Reat⁹ ꝛsequit̃ ōformitatē culpe: qz ad hoc pena infligit̃ vt culpe deformitas ordinet̃ per penā q̄ in se deordinata ē: sī g̃ originale pctñ quātum ad deformitatē macle nō tollit̃: vt q̄ nec ēt quātū ad reatū solui possit. ¶ P. q̄les sūt bī⁹ tales act⁹ reddūt: vt ī scōo ethi. dr̄: sz ꝛcupiscere qd̄ ꝓcedit ex concupiscentia inordinata ē pctñ post baptismū sicut z ante. ergo z ipa concupiscētia p baptismū rōnem culpe nō amittit.

Sed contra Ro. 6°. Qui mortu⁹ ē pctō iustificatus ē a delicto: sz baptizat⁹ p baptismū ꝛmorit̃ z ꝛsepelit̃ xpo: vt ibidē aplus dicit. g̃ opz q̄ p baptismū oē pctñ ꝓterite vite deleatur nisi effect⁹ baptismi ex pte baptizati ipediatur. ¶ P. nō pōt aliquis eē ñl filius gre: z filius ire: sz p originale pctñ nascimur filij ire: vt epb. z. Eram⁹ nā filij ire: zc. per baptismū āt regenerāmur in filios gratie. ergo nō pōt eē q̄ post baptismuz originalis culpa remaneat.

Respōdeo dōm: q̄ de remissione culpe originalis oz nos loq̄ ꝓportionalr̄ ad remissionē culpe actualis: ex actu enī pctī duplex effect⁹ in peccāte relinqtur. s. priuatio gre ex rōne auersionis a fine: z dispō q̄dā ad similem actū: quā act⁹ pctī inducit ex rōne ꝛuersionis: z ex B ipso q̄ gra ꝓuatus ē ꝓpa voluntate reatū pene incurrit. vnde gra sibi restituta sil̃ z macula illa tollit̃: q̄ in defcū gratie ꝛsistebat: z obligatio ad penaz q̄ reatus dr̄: dispō vero ex actu pctī inducta nō ex toto statiz tollitur. sed minuitur: inquātū gra inclinat ad ꝛriuz illius dispōnis: sz postmodum p cōsuetudinē bonoꝝ opeꝝ ēt illa dispō tollitur z ī cōtrariū mutatur. Sil̃r ēt ex actu nāe qui ē carnis ꝓpagatio relinqtur q̄dā dispō inclinās ad malū in ipsa natura gñati q̄ ꝛcupiscētia vl̄ fomes dr̄: z ex hoc ipo q̄ illa nature corruptio ī se virtutē peccati ex quo cāta ē cotinens psonā attingit: ipaz indignā dei gra efficit. vnde relinq̃t macula defcū gre in aia: z per hoc ēt ad reatū pene obligatur: vt. s. pmio illo careat qd̄ gre ōbebatur: p baptismū āt gra ꝛferet̃: cui⁹ virtute illa infectio ab boie tollit̃ q̄ ex nā in psoná deuoluebatur: z fm hoc aia purgat̃ a macla culpe. z p ñs soluit̃ reatus pene. Illa aūt dispō ad malū q̄ fomes z cōcupiscentia dr̄ non ex toto tollitur: qz illa dispositio sequitur ꝛditiōem nature: baptism⁹ aūt nō purgat naturā nisi q̄tū ptinet ad infectionē psone: z ideo illa dispō ex toto nō tollitur vsq̄z ad statū beatitudis quo nā pfecte curabitur: sz tñ dispō illa per baptismū minuit̃ inquātū gra quā quis in baptismo ꝛseqũt in cōtrariuz inclinat ei ad quod fomes disponebat: z ita virtus fomitis in nobis minuitur per auxilium gratie.

Ad primum g̃ dōm: q̄ ī originali iusticia erat aliquid quasi formale. s. ipa rectitudo volūtatis: z fm hoc sibi opponitur culpe ōformitas. erat in ea ēt aliqd quasi māle. s. ordo rectitudinis impfectus in iferiorib⁹ viribus: z quātū ad hoc opponit̃ sibi ꝛcupia z fomes: q̄tuis g̃ nō restituat̃ originalis iusticia: inq̄tuz ad id qd̄ māle ī ipa erāt r̄stituit̃: tñ quātū ad rectitudinē voluntatis: ex cuius ꝓuatione rō culpe inerat: z pp B id qd̄ culpe ē tollitur p baptismū: sed aliud pēale remanet.

¶ Ad scōm dōm: q̄ baptism⁹ virtute gratie quā ꝛfert ex qua rectitudo volūtatis cātur originalē culpā delet: non tñ segtur q̄ subtracta gratia originalis culpa redeat. Cū enī oīum pctōꝝ mortaliū genera hoc cōe hēant: q̄ gram tollunt: nō tñ oīum est vna macula: sed diuerse fm q̄ defectus gre ad diuersas cās refertur. vnde defcūs gratie ex actu luxurie ꝓueniens est macula illius peccati: z sic de alys. vnde nō redit macula pctī alicuius quātūcunq̄z gra subtrahatur nisi p reiterationē cause: cā āt p quā macula originalis relinquebatur in ania erat ipa ꝓpagatio humane nāe: quā ipo'e ē reiterari circa eundē boiem: et ideo macula originalis redire non pōt: sed defectus ille gratie: qui p pctñ mortale incidit: erit macula vl̄ luxurie vl̄ homicidij: z sic de alys. ¶ Ad 3ᵐ dōm: q̄ nō eodē mō se hz ꝛcupia z fomes ad originalē maculā: sicut act⁹ peccati ad maculā actualē: ꝛcupiscentia. n. z si quodāmō ad maculā originalē māliter se hēat: nō tamē est cā eius: fm q̄ in eodez subo inueniūt̃: sed actus pctī cāt actualē maculā. z ideo nō pōt cōtingere: vt actus maneat: z macula vel reatus trāseat: sicut in originali manente cōcupiscentia trāsit reatus z macula. ¶ Ad 4ᵐ dōm: q̄ intensio et remissio nūq̄z spēi diuersitatē cānt: sz qñq̄z ex spēi diuersitate ꝛsequūtur. qñ enī intēsio z remissio sup vnā naturā fundant̃ q̄ decrescit z ꝓficit: tūc nec diuersitatez spēi cānt: nec ab ea cāntur: vt pz qñ eadē albedo intēdit̃ z remittitur: qñq̄z vero sup diuersas nās intensio z remissio fundat̃: z tūc intensio z remissio: ex diuersitate spēi ꝓueniunt: sicut dr̄ angelus hoie ītelligentior: z sicut dr̄ color illustrat⁹ visibilior q̄z sine lumine: qz lumē est illud p qd̄ efficit̃ visibile ī actu: ita ēt ītēsio z remissio fomitis sup diuersam nām fundat̃: dr̄ enī intensus fm q̄ ad suuz formale ꝛiūgitur qd̄ ē defcūs iusticie: z remissus fm q̄ a tali defcū separatur. ¶ Ad qntū dōm: q̄ sicut trāsit reat⁹: ita ēt macula trāsit. vnde hoc ꝓcedēdū ē q̄ obtio cōcludit.

¶ Ad sextū dōm: q̄ ēt in peccatis actualib⁹ cōtingit dispositiōem peccati remanere gra adueniēte: z tūc si ex dispositione illa aliquis act⁹ sequatur: pctī rōnē hēbit: q̄tuis dispositio illa que actū cāt culpa nō eēt: ita ēt q̄tuis cōcupiscere qd̄ ē act⁹ fomitis post baptismū sit culpa: nō tñ opz q̄ fomes post baptismū sub rōne culpe remaneat: nec oz eē silitudinē inter actū z hītum: sicut culpe ad culpā: sed ex pte ꝓuersionis vt actus ad illud obm terminetur ad quod habitus inclinabat.

¶ Utrum pena peccati originalis debeat māere post baptismum. II.

Ad secundum sic ꝓceditur. Ur̄ q̄ pena originalis peccati p⁹ baptismū remanere nō debeat. Iniustum enī ē vt sine culpa aliquis puniatur: sz per baptismū originalis culpa tollitur: vt dictum ē. ergo iniustum esset q̄ pena remaneret. ¶ P. iusticia gratuita potentior ē q̄z originalis: sed originali iusticia manente in aia nihil penale ī ea erat: nec rebellio carnis ad spiritū: nec ēt corruptio vl̄ passibilitas: cū ergo p baptismū gratuita iusticia cōferatur: vr̄ q̄ pena remanere non debeat post baptismū. ¶ P. generatio spiritualis potētior ē q̄z carnalis: quia nō sicut delictū: ita z donum. imo multo amplius: vt Ro. 5°. dr̄. Sed gñatio carnalis iducit corruptiōez culpe z pene. g̃ gñatio spūalis que ē p baptismū vtrūq̄z tollere dz. ¶ Si dicat̃ q̄ nō ē ex ōfectu baptismi q̄ pena nō tollat̃. sed qz ē vtile z expediens z ꝓmouens in salutem. ¶ Contra. Unumquodq̄z iudicādū est secundum id quod per se sibi ꝓuenit magis q̄z scōm id quod p accñs debet̃: sed fomes per se ad malū inclinat: non autē nisi p accidēs in bonum ꝓmouet inq̄tum aliquis resistēdo coronatur: vl̄ fm q̄ aliquis humilior redditur. g̃ magis eēt expediēs homini fomitē non hre q̄z q̄ ipsuz habeat. ¶ P. gra que in baptismo cōfertur fomitē diminuit:

sed augmẽtata cã crescit effectus. g̃ si maior grã infundatur fomes plus minorabitur. g̃ tãtũ poterit grã augmentari q̃ fomes ex toto tolletur.

Sed cótra Galat. gnto. Caro ꝛcupiscit aduersus spũ ꝛc. ꝛ tũ illis loquitur qui p baptismum renati erãt. g̃ p baptismũ talis rebellio nõ tollitur. hoc ẽt hr̃ per illud Ro. 7°. Nõ g̃ operor illud: sz quod habitat i me peccatũ .i. fomes pecti vt glo. dic̃. ¶ ꝓ. ex concupiscẽtia parẽtis ꝓcedit originale in ꝓlem: vt supra dcũ est. si ergo baptizatus concupiscẽtiã fomitis non hẽret post baptismum nullus in pcto originali filiũ generaret: ꝛ hoc supra ꝓbatũ ẽ a magistro. g̃ baptismus cõcupiscẽtiã nõ tollit ex

Respondeo dõz: q̃ pctũ originale ẽ prio (toto. ꝛ per se infectio nãe: ꝛ per ꝓñs inficit personã fm q̃ dispõ nãe i personã redũdat: ꝛ fm hoc duplex pena originali debetur: vna inq̃tum pſonã inficit. s. carentia diuine visionis. visio enĩ dina actum quẽdã designat: act° ãt oĩs pſone ẽ: qz actus indiuiduorum sunt: vt phs dicit. vnde ꝛ carentia visionis ad pſonã referenda ẽ cum opposita sint circa idem: alia pena debet sibi inq̃tũ nãz inficit. sicut necessitas moriẽdi: passibilitas: rebellio carnis ad spũ: ꝛ hs. que oĩa ex p̃ncipys nãe cãntur: ꝛ speciem totã cõsequũtur nisi miraculose alr cõtingat. Dõz ẽ ergo q̃ baptismus infectionẽ originalis mũdat scõz q̃ infectio nãe in pſonaz redũdat. ꝛ iõ p baptismũ illa pena tollit̃ que pſone debetur. s. carentia dine visionis: nõ aũt baptismus remouet infectionẽ nature fm q̃ ad naturã per se refertur. sz hoc erit i patria: qñ nra nã pfecte libertati restituet̃: ꝛ ideo opz q̃ remaneat illa pẽa post baptismum que culpe originali debet̃ fm q̃ nãm inficit: ꝛ hs ẽ fomes: necessitas moriẽdi: ꝛ hs.

Ad primum g̃ dõm: q̃ fm hoc q̃ culpa delet̃ ẽt pena sibi respondens tollitur: vt ex dictis pz: ꝛ iõ nihil iniustũ ꝓsequit̃. ¶ Ad scõm dicẽdũz: q̃ in oĩ effectu qõ p se iusticie ẽ: potẽtior est gratuita iusticia q̃ origialis: sed excludere hs penalitates nõ ẽ effcũs iusticie inq̃tum iusticia ẽ: sed fuit effcũs originalis iusticie rõne cuiusdam accñtis sibi annexi: inq̃tuz. s. fuit continuata: ꝛ nõ intercisa in nã humana: decuit enim: vt sic aĩa sine interruptione in deũ dirigebatur per iusticiam: ita ẽt corp° aĩe sine interruptione totalr obediret: ꝛ iõ nõ oportet q̃ ille effectus gratuite iusticie conueniat: cũ fcã fuerit interruptio rectitudinis humane nãe ad deuz.

¶ Ad tertiũ dõm: q̃ gñatio spũalis efficacior ẽ in eo ad quod ordinatur q̃ gñatio corpalis: gñatio aũt corporalis termiat̃ p se ad nãz: qz forma ẽ termin° gñatiõis: sz gñatio spũalis terminat̃ ad pfectiõez persone q̃ ẽ per grãz: ꝛ iõ plus mũdat gñatio spũalis pſonã q̃ gñatio corpalis ĩficere possit. Hñatio enĩ corpalis nõ põt inficere personã nisi infectione originali: sed gñatio spũalis purgat personam a culpa originali ꝛ actuali: sed hs defcũs penales: p̃ncipia nãe consequuntur: vt dcũ est: vnde se hz magis generatio corpalis ad eos inducẽdum q̃ gñatio spũalis ad eos curãdum. ¶ Ad q̃rtum dicẽdũ: q̃ simplr loquendo melius eẽt homini fomite carere q̃ ipm hr̃e: constat enĩ q̃ ex abundãtia grẽ fit in aliquib° q̃ a fomite liberãtur: sz quo ad quid: ꝛ quãtũ ad aliquẽ statum hõis expedit fomitem habere ne in superbiam elatus cadat: ꝛ hoc etiam obiectio concludebat. ¶ Ad quintũ dicendum q̃ quantũcũq̃ de grã baptismali in baptismo infundat̃: nũ quã tũ põt hoc efficere vt ex toto tollat fomitẽ: qz gratia illa nõ ẽ ordinata nisi ad curandũ infectiõem persone ex infectiõe nãe ꝓcedẽtẽ: posset tũ de° alteri° gñis gratiam infũdere per quam totũ tolleretur: vt sic simul ꝛ persõe ꝛ nãe infectio gratie cederet.

¶ Utr̃ fomes inueniat̃ maior in vno q̃ in altero. III.

Ad tertium sic ꝓceditur. vr̃ q̃ fomes ꝛ ꝛcupiscẽtia in qbusdam plus: ꝛ ĩ qbusdã min° inueniatur. Multiplicata enĩ cã multiplicatur effcũs: sed ex feditate coit° infectio fomitis cãtur: cum ergo quanto magis hõ a p̃mo gñante distat tanto plres tales actus inficiẽtes inueniãt̃: vr̃ q̃ semp in ꝓle inueniatur maior infectio fomitis q̃ in parente. ¶ ꝓ. fomes nihil aliud dicit q̃ ꝓnitatẽ quãdã ad inordinate concupiscẽdũ: sed ex naturali complexione vnus alio ꝓnior nascitur ad luxuriã vel ad irã vel ad quodlibet aliud gen° peccati. g̃ vn° nascitur cum maiori infectiõe fomitis q̃ alius. ¶ ꝓ. ex cõsuetudine actuum ꝛ dissuetudine relinquitur in agente p volũtatẽ maior facilitas vl difficultas ad aliquid agẽdũ: sed cõtingit aliquos cõcupiscẽtie operib° operãdantes eẽ: alios ãt ab eis retrahi honestis exercitys occupatos. g̃ in qbusdam inueniẽ̃ fomes intensior q̃ in alys.

¶ ꝓ. sicut corruptio fomitis ex peccato primi parentis ꝓcedit: ita etiaz ꝛ alie penalitates vt passibilitas ꝛ mortalitas: ꝛ hs: sz alie penalitates semp in hoĩe crescũt quãto humana nã a prio parẽte longius recedit per successionẽ gñationis: qz cõiter dr̃ q̃ hoies sunt nũc breuiozis vite: ꝛ minozis virtutis q̃ antiquitus. g̃ ꝛ filĩ rõe corruptio fomitis magis in filys q̃ in parentibus inuenitur. ¶ ꝓ. ꝓstat q̃ alie penalitates intẽdũtur ꝛ remittũtur fm diuersas complexiões corporis: ex quo cãtur: q̃ quidã sint alys passibiliores ꝛ breuiozis vite: si ergo per eãdẽ cãm inueniẽ̃ in nobis fomes: p quã ꝛ alie passibilitates: videt̃ q̃ fm diuersas ꝓplexiones hoĩum intẽdatur ꝛ remittat̃.

Sed contra consequẽs nãm eq̃liter inuenitur in oĩbus habẽtibus nãm: sed fomes cõsequtur humanã nãm: sicut corruptio ei°: sicut dcũ est. g̃ cũ oẽs hoies eq̃liter humanã nãm ꝓticipent: vr̃ q̃ etiam eq̃liter corruptionẽ fomitis incurrant. ¶ ꝓ. equalitas pene dz respondere equalitati culpe: cum ergo nõ sit maior culpa originalis in vno q̃ in alio: qz vna pena oĩbus p illa culpa debetur. s. carentia visionis dine: vr̃ q̃ ẽt infectio originalis nõ sit in vno magis q̃ in alio.

Respondeo dõm: q̃ cũ corruptio fomitis sit per se infectio humane nãe: opz idẽ esse iudicium de intensione eius ꝛ de intẽsione humane nãe. nã aũt ipa põt considerari duplr. vel quãtũ ad rõnẽ spẽi: ꝛ sic equalr in oĩbus inueniẽ̃: vl inquãtũ redundat perfectio nature in perfectionẽ indiuidui p modum quo ex p̃ncipys speciei sequuntur opationes indiuiduorũ: ꝛ fm hoc vn° homo alio est potentior in explendis operatiõibus spẽm concernentibus. vnus enim alio promptior ẽ: ad intelligẽdum vel ad rõcinãdum: ꝛ sic de alys: similr ẽ ẽt de corruptione fomitis: quia si cõsideretur fm q̃ p se naturam respicit: sic proculdubio equaliter in oĩbus inuenitur: ꝛ hoc est absoluta consideratio eius: quod enĩ subtrahatur rectitudo illa que oẽs vires aĩe in vnũ continebat hoc oĩbus equalr conuenit: quia priuatio quantum ĩ se est non suscipit magis ꝛ minus: sed si consideret̃ fm hs q̃ infectio originalis redũdat in infectionem persone ĩquãtuz põe sua rectitudine carentes in turpes opatiões inclinaut: sic in vno est maior corruptio fomitis q̃ i alio. s. inq̃tum vel per nãlem complexionẽ vel per consuetudinẽ concupiscibilis vel irascibilis in vno est efficacior: ꝛ feruẽtior ad suum actum q̃ in alio: ꝛ per hunc ẽt moduz fomes dr̃ post baptismũ diminui inquãtuz grã retardat impetum concupiscibilis ꝛ irascibilis in contrarios act° (inclinans.

Ad primũ ergo dõm: q̃ causa inducens origiale

petiũ nõ ē actualis delectatio que ē ī coitu: sed ꝓcupiscẽtia habitualis q̃ ē in gñante: illa ãt nõ põt maiorẽ concupiscẽtiã inducere in ꝓle q̃z sit in parente: qz generãs generat sibi sile. ⁊ iõ nõ segtur q̃ post multas gñationes aliqs magis sit infcũs oziginali pctõ: sz eodẽ mõ: sicut ⁊ oẽs ꝓprietates nãm ꝓñtes eodẽ modo in tota nã inueniunt.

¶ Ad scõm dõm: q̃ diuersitas ꝓplonis est ex diuersa dispõne mãe que p̃ncipiũ indiuiduatiõis ē: que quãto magis ē disposita: tanto pfectius nãm speciei ꝓsegtur fm q̃ ē p̃ncipiũ psonaliũ operationũ: ⁊ p hũc ēt modũ põt esse fomes in gbusdã intẽsior in ꝓpatiõe ad opationes que ī diuiduo debẽt: nõ ãt absolute ꝓut nãm respicit: ⁊ p hoc pz solutio. ¶ Ad tertiũ qz ēt illa facultas que ex ꝓsuetudine relingtur ē fm hoc q̃ põe inclinãtur ad act⁹ indiuidui. ¶ Ad q̃rtũ dõm: q̃ alie passibilitates nõ sũt mõ magis in hoīe q̃z antiqtus fuerint a tpe diluuij. vñ enī dauid de hoīb⁹ sui tpis loqtur dies annoꝝ nr̃oꝝ in ipis septuaginta ãnis: sed veꝝ ē q̃ añ diluuiũ hoīes diuti⁹ viuebant virtute dīna hoc faciẽte ad gñis humãi multiplicatiõez. ¶ Ad qntũ dõz: q̃ alie passibilitates vt mortalitas: ⁊ hꝰ nõ intẽdũt ⁊ remittũt ex diuersitate cõplonis fm q̃ naturã respici ũt: vñ mortale ꝓut ē dñia nãm spẽi cõstituẽs nõ recipit magis ⁊ min⁹: sed solũ fm q̃ ad consistentiam ⁊ opatiões indiuidui ꝓparãtur. ¶ Qõ II.

Deinde queritur de cã oziginalis infectionis: ⁊ circa hꝰ q̃rũt tria. Primo vtrũ a deo sit. 2° vtruz diuinaz sapiam deceat q̃ hꝰ mõ permittit animã maculari. Tertio. vtꝝ aīe ex sua creatiõe sint inequales vt magister in lr̃a dicit.

¶ Utꝝ infectio pcti oziginalis sit a deo. I.

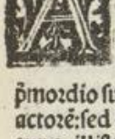

Ad primum sic ꝓcedit. Uī q̃ ifectio oziginalis a deo sit. Aia enī dũ creat infũdit vt Aug. dicit: sed aia in ifusione maculat. q̃ ⁊ ī creatiõe: ⁊ sic a deo maculã hz. ¶ P̃. magr̃ supra dixit q̃ si angelus ī p̃mordio sue creatiõis malus fuisset seq̃ret deũ mali esse actorẽ: sed aia in p̃ncipio sue creationis maculata ē. q̃ segtur q̃ illi⁹ macule de⁹ sit cã. ¶ P̃. vt Aug. dicit: oīs pena a deo ē: sz hec ifectio p̃cipue scõm q̃ p⁹ baptismũ remãet pena q̃dã ē. q̃ a deo ē. ¶ P̃. qcqd ꝓsegt p̃ncipia nature ꝓcedit ab auctore nãe: sz hꝰ deordinatio ex p̃ncipijs nature cõsegt: vt supra dcm̃ ē inq̃tum qnelibet vis naturalis in suũ obm tendit. q̃ a deo q̃ ē actor nãe ꝓcedit. ¶ P̃. nihil ē ordinatũ ad bonũ qõ a deo ñ sit: sz fomes ē ꝓmouẽs ad bonũ maxie fm q̃ post baptismũ remãet. q̃ a deo ē.

Sed cõtra Damas. dicit q̃ xp̃s assumpsit qõ in nã nr̃a plãtauit: sed corruptiõem fomitis nõ assumpsit. q̃ fomes in nã nr̃a ab ipso nõ ē. ¶ P̃. Aug. dicit q̃ illud quo hõ fit deterior nõ põt eē a deo: sed p infectiõem fomitis tota hũana nã deteriorata ē. q̃ talis infectio a deo non est.

Respõdeo dõm: q̃ in infectiõe oziginalis peccati ē ꝓsiderare rõnem culpe ⁊ pene. Culpe sigdẽ rõnem hz inquãtũ ex volũtate inordinata p̃mi parentis talis defcũs cõsecut⁹ ē. vñ sicut actuale peccatum ipsi⁹ ade: p qõ volũtas ei⁹ deordinata ē: nõ hz deũ auctorem: ita ēt nec ab ipso ē totus defcũs ꝓñs fm q̃ rõnẽ culpe hz: si aũt consideret fm q̃ defecit ab aliqua perfectione: sic pena ē: ⁊ hꝰ pene quidẽ deus cã est. Sed sciendũ ē: q̃ nõ eodẽ mõ ē cã oīs pene. Quedã enim pena est per inflictiõem alicui⁹ ꝓry affligẽtis vel corrũpentis: ⁊ talis qdẽ pena ē a deo agẽte a quo omnis actio fm q̃ ordinata ē: ⁊ passio per consequens principium sumit. oīs autez pena cuz iusta sit ordinata ē. Quedã vero pena est q̃ simpliciter in ablatiõe vel defectu ꝓsistit: sicut ē subtractio gr̃e ⁊ aliquid hꝰ: ⁊ he quidẽ pene a deo sunt: nõ quidẽ sic ab agente aliquid: sed poti⁹ sicut a nõ influẽte talez perfectionẽ: quia in ipo est influere ⁊ nõ influere: ⁊ vtriusq̃ sua volũtas cã ē: si ergo consideretur fomes fm q̃ est pena nõ dicit aliquã penã inflictã: quia supnãlia principia nõ supponit aliquid positiue in hoīe: sed pertinet ad illõ gen⁹ penarũ: qõ in solo defectu consistit: ex hoc enī concupiscentia vl fontes inordinate inclinat qz subtractũ ē viculum oziginalis iusticie inferiores vires in obedientiam rõnis conuertẽs: ⁊ fm hoc dr̃ hꝰ pene deus causa esse inquãtum illã oziginalem iusticiã nõ ꝓfert hoī nato: quã primo homini creato cõtulerat.

Ad primũ ergo dõm: q̃ creatio ⁊ infusio lz simul sint respcũ aīe tamẽ differunt: qz creatio dr̃ fm respectũ ad p̃ncipium a quo ē anīa tñ: infusio vero dr̃ fm respectum ad duo. s. ad p̃ncipiũ a quo procedit: ⁊ ad mãm quã pficit: cũ ergo dr̃. aia creatione maculatur: ablatiuus iste põt denotare habitudinẽ alicui⁹ cãe: ⁊ sic falsa est: qz creatio aīe nõ ē cã q̃ maculetur. nihil enī ex creatiõe aia hz: qõ a deo nõ sit. vel põt denotare cõcomitãtiã: ⁊ sic vera ē: qz dum creat maculat: ex quo tamẽ nõ segtur q̃ deus macule auctor sit. Cũ vero dr̃. aia infusione maculatur: si ablatiu⁹ ꝓcomitãtiã designat absolute vera ē: si aũt denotet habitudinẽ cãe duplex ē: qz vel intelliget infusio eē cã macule ex pte p̃ncipij a quo: ⁊ sic falsa ē: vel ex pte termini ad quẽ: ⁊ sic vera est. ¶ Ad 2m dõm: q̃ nõ ē sile de aia ⁊ de angelo: angelus enī creatus ē nõ vt forma alterius corpis: vnde nõ poterat ex parte mãe defcũs incidere: sed oportebat q̃ si in p̃ncipio creationis peccati maculã habuisset: q̃ ex parte creãtis esset: aia vero creat vt actus cuiusdã corporis ex cui⁹ ꝓiunctione põt aliquã maculã ꝓtrahere: nec segtur q̃ macule illius de⁹ p̃ncipium sit. ¶ Ad tertium pz responsio per ea que dcã sunt. ¶ Ad q̃rtũ dicẽdum: q̃ q̃uis ferri in delectabile carnis sit de nã ipsius ꝓcupiscibilis absolute considerate: nõ tñ est de nã eius fm q̃ est humana. i. per rationis iudicium nata ordinari: ⁊ p̃cipue fz hoc q̃ ī nã humana potuit eē talis perfectio in rõne qua concupiscibilẽ penitus ordinaret: ⁊ ideo quãdo preter ordinẽ ratiõis in suum obm fertur ex defcũ quodã contingit: ⁊ cã istius defcũs: inquãtum culpe rõnez hz: ex deo nõ ē: vt dictũ ē. ¶ Ad qntũ dõm: q̃ fomes per se in malũ inclinat: sed q̃ in bonũ ꝓmoueat hoc ē per accidẽs. vnde nõ sequitur q̃ quolibet mõ considerat⁹ ex deo sit: qz ex quolibet malo aliqua bona per accidens ꝓueniunt.

¶ Utꝝ conueniat sapie dine infundere animam corpori a quo contrabat maculã. II.

Ad secundum sic ꝓcedit. vī q̃ diuinã sapiam non deceat q̃ aia corpori infundatur ex quo maculã cõtrabit. Nullus sapiens ponit thesaurum suuz in loco in quo inquinat: sed anima p̃ciosissim⁹ thesaurus dei ē imagine dei insignita. ergo nõ decet diuinã sapientiã vt tali corpori infundatur ex quo maculam contrabat. ¶ P̃. si deus aliquem ī inferno poneret sine prop̃a culpa non esset decens iusticie eius ⁊ sapientie: sed ex hoc q̃ anima ex infusione maculat reatuz infernalis pene incurrit. ergo non decet deũ: vt tali corpori eã infũdat. ¶ P̃. infectio spũalis ē peior q̃z corpalis: sed consulitur infectis lepra corporali: vt a coitu abstineãt ne filios infectos generent: ergo ⁊ multo fortius ⁊ de⁹ istituere hꝰbuit: vt homines a carnali opere cessarẽt: ex quo p coitũ genitos maculã oziginalis culpe contrahere necesse est. ¶ P̃. nullus artifex sapiẽs facit tale opus ex quo sua in-

tentio perfici non potest:sed finis propter quē deus fecit hoīem est:vt eius beatitudīe perfruatur.cū ḡ per hoc q̃ aīa tali corpori infundit̄ reatum incurrat vt visione careat dei:vī q̃ hoc sapientiā dei nõ deceat.¶ P.vt fulgē tius dicit deus illius rei nõ ē vltor cuī nõ ē auctor.ḡ eadē rōne illius rei nõ est auctor ex q̃ de necessitate ꝓsequitur hoc cuī ē vltor:sed ex vniōe aīe ad tale corp̄ de necessitate sequit̄ infectio originalis culpe cuius deus ē vltor.ḡ tali corpi animā vnire deū non decet.

Sed contra Non ē decens vt deī opa sua mutet: sed deī sic istituit vt hoīes per sexuū ꝓmixtiōem generarētur:ꝛ q̃ corpori per coitū seminato aīa infundatur.ergo nõ decuit vt deus hoc mutaret.

¶ P.non ē sapiētis inducere maiorē defcū vt minor ō̄ fectus vitet̄:sed maior eēt defcūs si humanum genī non multiplicaretur:per cuī multiplicatiōem electorū numerus implet̄ q̃ puer in culpa originali nascitur.ḡ nõ decet deum vt multiplicatiōem nālem humāi generis cessare faciat ad originalis pctī infectionē vitādā.

Respondeo dōm:q̃ sicut bonū gentis diuinī est q̃ bonū vnius hoīs:vt in pḡio ethicorū dr̄:ita ēt bonū vniuersi prepollet bono pticularis rei ꝛ spālis nāe:vnde ēt defcūs in vniuersū redundās deterior ē.Si āt humāi gnis nālis multiplicatio tolleretur ī defectum totius vniuersi redūdaret:qꝛ vel subtraheret̄ nā aliq̃ de vniuerso que ad perfectionē vniuersi confert vel ēt alicui pti vniuersi sua nālis perfectio tolleret̄:fm q̃ vnūquodq̃ natum ē sibi sil'e gnare ꝛ vtrunq̃ in defectum vniuersitatis redūdaret:ꝛ ideo nõ debuit intermitti humāe gnationis ꝓcessus nālis:vt ifectio original' vitaretur.¶ Et pterea iste ē ordo nālis in rebī vt posteriori remoto id quod prī ē remaneat:nec ad eī remotionē tollatur:sic̄ quādo remoues vitiū remāet eē:vt in libro de cāis dr̄.Bonitas āt nālis pexistit oī superaddite bonitati:ꝛ acquisite ꝛ gratis collate.vī subtracta illa bonitate.quā deus humāe nāe gratis contulerat.s.originalis iusticia:nõ ꝓgruit ordini quē dīna sapiētia rebī instituit: vt aliqd eorū que ad nālē bonitatem pertinent imutet̄:ꝛ pcipue cū remaneat in nā facultas ad recuperādū illud qõ deperditū ē:vel aliquid eo excellētius.

Ad primum ergo dōm:q̃ sicut nõ eēt sapiens q̃ thesaurū in loco mūdo ꝓseruabilē in īmūdo reponeret:ita eēt valde insipiēs qui thesaurū nõ alr ꝓseruabilē nõ ēt ī īmūdo loco collocaret:ꝛ pcipue si emēdādi thesaurū possibilitas remāeret:dico ēt q̃ aīa hꝫ talē nām:vt tali corpi vniatur.vī si tali corpi nõ vniret̄ oporteret q̃ vel oīno aīa non crearet̄:vel q̃ alterius nāe eēt:ꝛ si alterius nāe esset:ꝛ sic B nā non eēt.vnde constat q̃ hanc nām cōseruari impole ē nisi per hūc modū.

¶ Ad scōm dōm:q̃ pena inferni ē duplex:quedam ē q̃ p pctō actuali debetur:ꝛ ista ē corruptio alicuius boni:qõ etiā ex naturalibus pncipijs naturā humanā cōsequitur vī,iniustum eēt vt aliquis talem penā subiret nisi p hoc propria culpa illam meruisset:quedam vero pena ē originali debita:que nihil subtrahit eorum que nāe ex principijs suis debētur:sed aliquid humanā facultatem excedēs tollit:ad qõ tī ordiata erat per aliqd nāe gratī collatum.vnde nulla iniuria isti hoī fit si nõ sibi datur qõ sue nāe nõ debetur fm q̃ eam accepit.¶ Ad tertiū dicēdum q̃ lepra ē corruptio illī boni qõ pricipia nāe cōsequitur: ꝛ sanari nõ pōt:sed originalis ifectio est corruptio illius boni quod pricipia nāe nõ sequitur ꝛ curabilis est:ꝛ ideo nõ ē sil'is rō de vtroq̃.¶ Ad q̃rtum dicēdū:q̃ ad B deī creaturā facit:vt vnaqueqũ de sua bonitate pticipet q̃ tū pole ē.meliusq̃ ē:vt fm aliquē modū participet q̃ nullo modo.dico ergo q̃ q̃ huis illi qui in pctō origin ali nascuntur: sint obnoxij:vt priuētur illa pticipatione vīne bonitatis:que beatos efficit in patria:tamē participāt:ꝛ facultatē pticipādi habēt fm modū qui possibilis nāe est fm suoꝝ pncipiorum cōditiōem.vnde pꝫ q̃ nõ penitus deficit opus dei a fine in quē ordinatū ē:ꝛ precipue cum venendi in vlteriorē participatiōem facultas nõ tollatur.

¶ Ad quītum dōm:q̃ originali culpe debetur pena fm hoc q̃ culpa ē:ꝛ hoc nõ hꝫ ex vnione anīe ad corp̄:sed ex volūtate primi parētis q̃ culpa fit.vnde quātus de aīa corpi vniat nõ sequitur q̃ fit cā illius cuī vltor est.

¶ Utꝫ aīe sint eq̃les in sui crea tiōe. III.

A B tertium sic pceditur.vī q̃ aīe ex sui creatione nõ sint eq̃les.Dr̄ia formalis diuersificat spēm: sed aīa ē forma corporis:cū oēs ḡ hoīes vnī sint species videt q̃ ex parte aīe nulla sit dr̄ia in hominibus.¶ P.Hregorius dicit q̃ oēs hoīes sunt nā pares:sed dignitas rei precipue attenditur fm formā suam. si ergo vnī homo hꝫ aīam ex creatione aīa alterius nobiliorem:vnus homo ēt fm naturā alq̃ preponeret̄:quod ē contra auctoritatē inductam.¶ P.vt in scōo de gnatione dicitur.Idē semp est natū facere idem.vnde opꝫ q̃ ab agēte vniformi sit effectus vniformis:sed aīa immediate a deo creatur:cum ergo in deo nulla sit diuersitas:vī q̃ aīe inequales ex creatione nõ sint.Si dicatur q̃ q̃ huis nõ habeāt diuersitatē ab agente:hꝫ tī ex mā.¶ Contra forme que fm diuersitatē māe diuersificātur de potentia māe educūtur vt in formis corporalibus pꝫ:sed ania rōnalis nõ educitur de potentia materie:qꝛ vt in.16.de aīalibus dicitur:intellectus est ab extrinseco:ergo nec ēt ex diuersitate materie inequalitas in aīabus esse potest.

¶ P.in tertio metha.phꝫ dicit q̃ in indiuiduis vnī speciei nõ ē predicatio fm prius ꝛ posterius: sed in diuersis spēbus contingit esse hꝫ predicationem.vt.s.genus ō̄ eis fm prius ꝛ posterius predicetur:tunc aūt precipue:videtur q̃ spēs per prius generis predicationem recipiat.qñ nobilior forma vel dr̄ia naturam generis participat.ḡ ī indiuiduis hoc non contingit.vt vnus homo nobiliorem formā q̃ alius possideat. ergo videtur q̃ nec vnī homo aīam ex creatione nobiliorem hēat q̃ alius.

Sed contra In scōo ō̄ anima ꝓmentator dicit: q̃ diuersitas māe ex diuersitate forme pcedit:sed videmī in hoībus ex pte corpis magnā diuersitatē fꝫ quā vnī alio ad bonū ꝛ malū,pmptior est: vt pꝫ in diuersis hoīum ꝓplonibus:ergo opꝫ q̃ eorum anīe ex sua creatiōe diuersitatē habeant.¶ P.videmus ad sensum quosdam hoīes eē meliorīs intellectus q̃ alios: sed bonitas intellꝫ nõ pōt cāri ex pte corporis:quia intellꝫ a corpore absolutus est:vt in tertio de aīa pbatur.ḡ opꝫ q̃ hoc contingat ex diuersitate quā aīe a sua creatiōe hꝫt.

Respondeo dōm:q̃ de aīa ꝛ angelo ē duplex opinio.Quidā enī dicūt aīam ꝛ angelū ex mā ꝛ forma ꝓpositum:vel ex aliquibī duobus:que sūt ptes eēntie eius:ꝛ fm hoc potest forte aliquis modus inueniri quo assignatur dr̄ia aīarū ꝛ angelorū:vt sint plēs ī spē:vna ēt ex se ipsis:quia vnitas spēi erit ex pncipio formali in ipsis:diuersitas aūt indiuiduorum est ex diuersitate mālis principij:ꝛ ex hoc ēt posset in eis gradus gdaꝫ nobilitatis attendi:ꝛ hoc videtur verba magistri sonare qui dicit eo modo in aīabus eē dr̄iam:quo ēt in angelis ē sed quia supra dcīn ē fm aliam opinionem:qꝛ aīa ꝛ angelus nature simplices sunt:ꝛ non ē in eis compō nisi ex eē et qõ ē:iõ opꝫ q̃ quecunq̃ differentia in eis est ex seipsis: q̃ sit dr̄ia formalis:ꝛ spēi diuersitatem inducens ꝛ ꝓpter

hoc etiã tactus est q̃ in angelis tot sunt spẽs quot indiui/
dua: ⁊ ideo nõ ẽ possibile: vt diuersitas aiaꝝ põat ad mo/
dus illũ quo distinguũt gradus in nã angelica: cũ oẽs aie
rõnales vnius spẽi sint. differũt aũt numero solo. oĩs aũt
talis diuersitas ex mã causat. ⁊ iõ cũ aia nõ habeat mãs
partẽ sui: ois q̃ diuersitas ⁊ distinctio gradus in aiab⁹ cau
setur ex diuersitate corporis: vt quãto corpus meli⁹ com
plexionatũ fuerit nobiliorẽ aias sortiat: cũ oẽ qõ ĩ aliquo
recipitur p modũ recipiẽtis sit receptũ: ⁊ hoc qdẽ duplici
signo ps. prio ex his q̃ diuersi generis sunt: qr vnũqdq; i/
uenit tãto nobili⁹ gen⁹ aie ꝓticipare quãto corp⁹ ei⁹ ad mo
bilius gen⁹ ꝓpl'onis ꝓtingit vt in boĩbus brutis: ⁊ plantis.
vñ ẽt in his q̃ sunt vni⁹ generis: ex hoc ꝓtingit diuersitas
aiaꝝ q̃ est in corporib⁹ diuersitas: ⁊ hoc etias ps ex signo
boni ĩtellectus: qõ pbs in scõo de aia dat ĩtelligere dicẽs
eos q̃ sunt boni tactus: ⁊ molles carne aptos mẽte eẽ: bo/
nitas autẽ tact⁹ ex equalitate ꝓpl'onis ꝓtingit: qr ois vt in/
strumẽtũ tactus iter ꝑria tãgibilia sit mediũ: ⁊ quãto ma
gis puenit ad mediũ tãto melior erit tact⁹. vñ ps q̃ ex di
uersitate corporis aiaꝝ diuersitas resultat.

Ad primũ g̃ dõm q̃ diuersitas formalis ẽ duplex
quedã q̃ est forme p se fs id qõ ad rõnẽ
forme ptinet: ⁊ talis diuersitas forme diuersitatẽ spẽi in/
ducit. Est autẽ q̃dã diuersitas forme nõ p se: sz p accidẽs
ex diuersitate mãe resultãs ꝗm q̃ in mã meli⁹ disposita
digni⁹ forma ꝓticipat: ⁊ talis diuersitas spẽs nõ diuersifi
cat: ⁊ B est diuersitas aiaꝝ. ¶ Ad 2ᵐ dõs: q̃ Gregori⁹ log/
tur de pitate: ⁊ iparitate q̃ attẽdit fs dñiuz: ⁊ subiectionẽ
qr vnus bõ ex nã sua nõ bs q̃ dñetur aly. vñ ps q̃ nõ est
ad ppositũ. ¶ Ad 3ᵐ dõs: q̃ q̃uis de⁹ sit vnũ agẽs in quo
nulla ẽ diuersitas: tñ qr p volũtatẽ agit põt multiformes
effect⁹ pducere p libito sue volũtatis: sz B esse nõ põt q̃
aliq̃ in spẽ ꝓueniẽtia in forma habeãt diuersitatẽ: qr hec
cõtradictionẽ ĩplicãt: ⁊ iõ ois q̃ diuersitas q̃ est in aiabus
eiusdẽ spẽi in diuersitatẽ mãe reducat. ¶ Ad q̃rtũ dõm
q̃ q̃uis aia rõnalis nõ educat de potẽtia mãe: tñ creatur
in mã vt actus ipsi⁹: ⁊ iõ ops q̃ in ea modũ mãe recipiat.
¶ Ad qntũ dõs: sicut ad pmũ. ¶ Ad sextũ dõm q̃ diuer
sitas mãe põt accipi dupliciter vl diuersitas ptiũ spẽi. i.
ptiuz spẽ differẽtiũ: siue formaliter vt man⁹ pes ⁊ hõ. ⁊ ta
lis diuersitas cãtur ex pte forme: qr ex B q̃ forma ẽ talis
ois q̃ corp⁹ sit sibi sic dispositũ. est aũt q̃dã diuersitas ma/
terialis tñ q̃ ad spẽm nõ ptinet sed ad idiuiduũ tñ: ⁊ ista
redundat ex mã in formã: ⁊ nõ ecõuerso. ¶ Ad septimuz
dõm q̃ q̃uis ĩtellect⁹ sit absolut⁹ a corpe quãtũ ad ppriã
operationẽ q̃ corporali organo nõ expleꝫ: tñ ꝓiunctionez
hs ad corp⁹ dupliciter. s. ex pte essentie aie q̃ forma corpo
ris est: ⁊ ex parte iferior potentiaꝝ ex q̃bus intellectus
recipit: ⁊ p istũ modũ diuersitas corporis in diuersitatez
intellectus redundat.

¶ Expositio textus.

T post domiiri nõ valeat ⁊c.) vt ex B
q̃ aliquis eũdo post ꝓcupiscen/
tias dñiũ oꝛigialis pctĩ reuocet: ⁊ ita ex actua
li pctõ culpa oꝛiginalis redit. Sz dõs q̃ p pec
catuz actuale dupliciter dñiuz concupiscẽtie
reuocat: tuz qr grã tollit q̃ ipetũ ꝓcupiscentie mitigabat
tũ qr p pctĩ actuale ꝓnitas in peccatũ augetur: neutro
aũt mõ oꝛiginale redit: vt ex predictis ps: qr ⁊ si grã sub/
trahit: nõ tñ p actũ oꝛiginis. vñ nõ oꝛiginalis macula: sed
actualis ꝓsequit: sicr etiã nec ex hoc q̃ ꝓnitas p cõsuetu/
dinẽ augeꝫ: qr hoc nõ pertingit ad id qõ nãe est q̃ p se ori
ginale respicit: sed psonã cõsequit ex actib⁹ psonalib⁹ reli
cta. (Pretereat reatu ⁊ mãeat actu ⁊c.) actus nõ sumit
hic p operatiõe: qr sicut oꝛiginale peccatũ in actu nõ con
sistit: sed p modũ quo actus ꝑ potẽtiã diuidit vt id qõ iã
presens ẽ actu eẽ dicat: sicut cecitas in actu esse dr qñ ali
quis actu cecus ẽ. (Quibusdã videt q̃ sicut aia ⁊c.) vtra/
q; opinio vera ẽ fm aliqd ĩtellecta: qr si accipit pollutio
carnis quãtũ ad hoc qõ psonã respicit sic ĩ baptismo mũ/
datur: vt iã p illã pollutionẽ aia illius hoĩs ĩfici nõ possit.
inquãtũ vero respicit nãm: sicnõ purgat: qr ifectio illa in
prolem ex actu nãe ꝓpagatur. (Non tamen vt aiunt fit
preiudiciuz veritatis ⁊c.) ve; est si ĩtelligat de veritate
fidei: qr cõtrariũ fidei nõ est: tñ ẽ cõtra veritatem: quã rõ
adiuenire põt: ⁊ experiẽtia docet. (Qr cũ ifundit corpo/
ri delectat carni ⁊c.) hoc nõ põt eẽ: qr illa delectatio aut
diceret operationẽ aliquã: ⁊ sic esset pctũ actuale: vt ma
gister dicit: aut diceret nãlẽ ĩclinationẽ qua aia corpi con
iungitur: ⁊ in hoc nõ potest esse peccatum: qr qõ naturale
est malum esse nõ potest.

¶ An peccata boĩuz p̃cedẽtiũ patrũ puuli oꝛigi
naliter trahãt vt pctũ ade. Bis. XXXIII.

Redictis adĩciẽdũ videt: an pctã
precedẽtiũ patrũ ad puulos trãse/
ant: sicut illud primi hoĩs delictuz
in oẽs carnaliter genitos dixim⁹ re
dundasse. Et si pctã parẽtũ trãseãt
ĩ puulos vtq; oiuz q̃ fuerũt ab adã vsq; ad ĩpos:
an aliquoꝝ ⁊ nõ oium. Be B Aug. i ench. am/
bigue disserit. Videt enim approbare peccata
parentũ precedẽtiũ iputari puulis: nõ oiuz tñ
q̃ fuerũt ab adã: ne iportabili ⁊ nimia sarcina ĩ
pena eterna grauarent puuli: fz tñ eoꝝ parẽtũ
q̃ eos a q̃rta gnãtiõe p̃cesserũt. Qõ cõfirmat il
lis ꝗbis qb⁹ in exodo dñs ait. Ego suz de⁹ visi
tans iniqtates patꝝ vsq; in tertiã: ⁊ q̃rtã gene
rationẽ: quasi pctã parẽtuz primoꝝ tñ puulis
iputent ⁊ nõ alia. qõ ẽ p moderationẽ dine mi
serationis. Et q̃ nõ illud solũ primi hoĩs deli/
ctum puulos teneat: fz ẽt alia: illi qbus ita vt ex
eo cõfirmãt: q̃ ẽt puuli nõ mõ maiores dicunt
baptizari in remissionẽ pctõꝝ p pluralẽ numeꝝ
nõ p singularẽ in remissionẽ pcti. Et dauid de
legitimo matrimonio procreat⁹ dicit. In iniq
tatib⁹ cõceptus sum ⁊ in p. con. m. m. m. Non
dicit iniqtate vl peccato. Unde putãt: nõ tãtuz
illud vnũ peccatum oꝛiginale: sz etiã plura que
in peccato ade reperiri possunt: ⁊ alia parẽtuz
peccata paruulis imputari.

¶ Qõ in illo vno prio pctõ plura reperiuntur.

Uod vero in actuali peccato ade plu
ra notari valeãt pctã. Aug. i ench. in/
sinuat. Possunt inquit intelligi pec/
cata plura in vna transgressione ade:
si in sua quasi membra diuidatur. Nam etiam
superbia est illic: qr homo in sua potius esse q̃z
dei potestate dilexit. Et sacrilegium: qr deo nõ
credidit. Et homicidiũ: qr se in mortẽ precipi/
tauit. Et fornicatio spiritualis: qr ĩtegritas mẽ
tis humane serpentina persuasione corrupta ẽ.